

SAIMAAN VESIENSUOJELUYHDISTYS RY

Hietakallionkatu 2, 53850 LAPPEENRANTA

KARJALAN PYHÄJÄRVI-HANKE VUOSIRAPORTTI 2025

Lappeenrannassa 17. joulukuuta 2025

Maarit Moisio
Hankevetäjä

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

SISÄLTÖ

1. HANKKEEN PERUSTIEDOT	3
2. VALUMA-ALUEEN KUORMITUSSELVITYS.....	3
3. VESIENSUOJELURAKENTEIDEN EDISTÄMINEN	5
4. VESIENSUOJELURAKENTEIDEN KUNNOSTAMINEN.....	6
5. VIESTINTÄ	6

1. HANKKEEN PERUSTIEDOT

Karjalan Pyhäjärvi-hankkeen tavoitteena on edistää Karjalan Pyhäjärven vesiensuojelua, vaalia alueen luonnonsuojeluarvoja ja vesistön säilymistä kirkkaana. Kaksivuotinen hanke 2025-2026 on esiselvityshanke, jonka aikana tarkastellaan valuma-alueen ominaispiirteitä ja riskitekijöitä, kuormittavuutta sekä laaditaan alustavia suunnitelmia vesiensuojelun edistämiseksi. Hankkeessa on varauduttu kunnostamaan myös jo olemassa olevia vesiensuojelurakenteita.

Karjalan Pyhäjärvi on Etelä- ja Pohjois-Karjalan maakuntien alueella sijaitseva ainutlaatuisen karu ja kirkas vesistö. Pinta-alaltaan järvi on yhteensä 247,7 km² ja sijaitsee Parikkalan ja Kiteen kuntien, sekä osittain Venäjän alueella. Järvi purkaa vesiä Suur-Saimaan Orivedelle ja sen valuma-alue kattaa 942 km². Järvi on ekologisen tila-arvioinnin perusteella erinomaisessa ekologisessa tilaluokassa vuonna 2019 julkaistussa luokittelussa ja kuuluu tyyplitään suuriin, vähähumuksisiin järviin.

Pyhäjärvi-hanke on yhteistyöhanke Saimaan vesiensuojeluyhdistyksen ja Karjalan Pyhäjärvi ry:n kanssa. Hanke on saanut rahoitusta 100 % EU:n maaseuturahoituksesta JÄSMY-teemahausta.

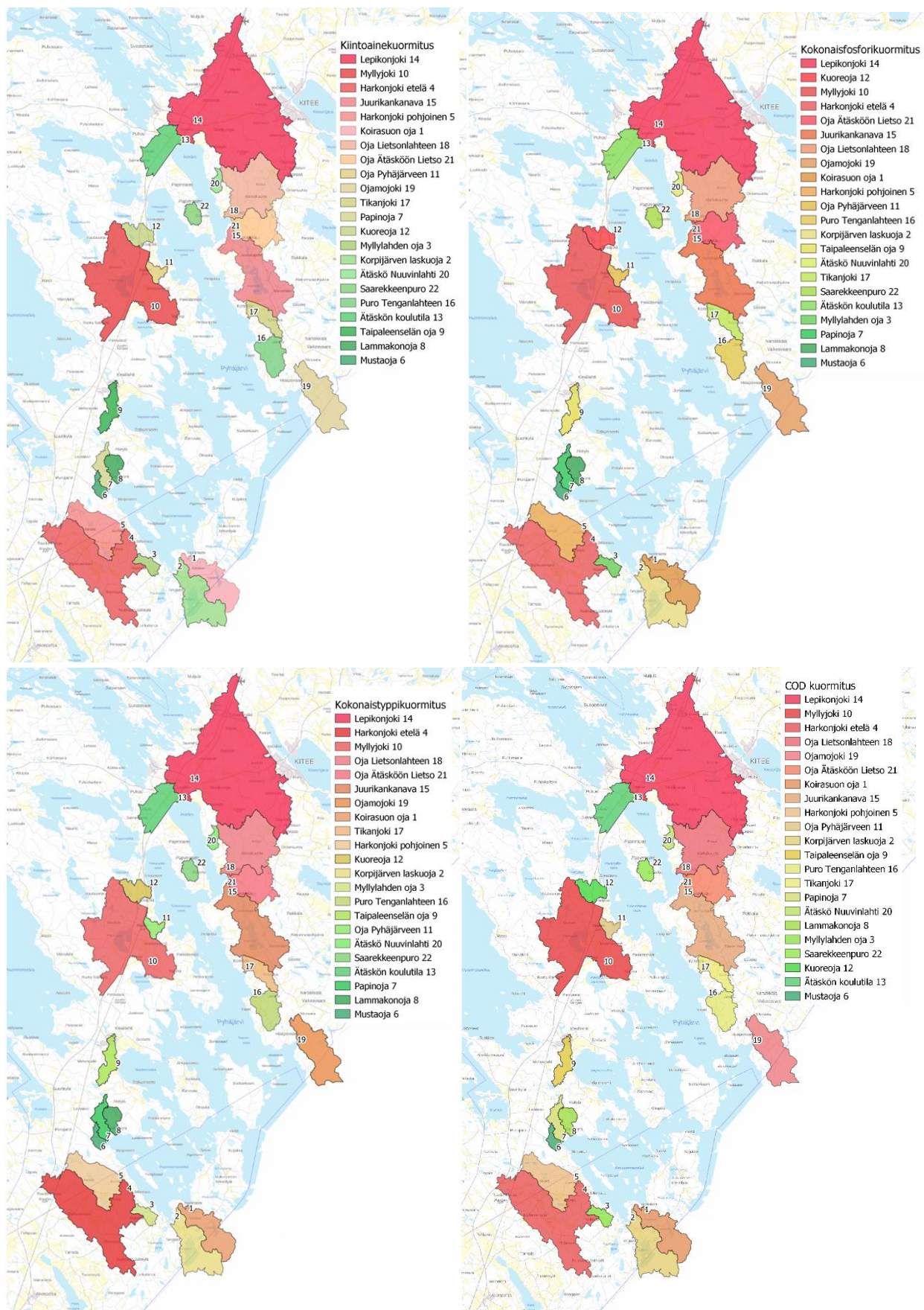
2. VALUMA-ALUEEN KUORMITUSSELVITYS

Pyhäjärven riskipaikkojen kartoittamisessa on lähdetty liikkeelle valuma-alueiden vesiensuojelutarpeen selvittämisestä maastotarkasteluin ja vedenlaadun seurannalla järveen laskevista ojista näytteitä ottamalla. Näytteenottoa on toteutettu 3 kertaa vuoden 2025 aikana.

Näytteistä määritettiin kiintoainepitoisuus, sameus, pH, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}) sekä kokonaistyyppi ja -fosforipitoisuudet. Näytteenottoon ja näytteiden analysointiin valittiin tarjouspyyntöjen perusteella Savo-Karjalan ympäristötutkimus Oy. Näytteenoton tuloksista julkaistaan erillinen kuormitusseurannan raportti.

Raportin pohjalta kuormittavimmiksi valuma-alueiksi määritettiin Lepikonjoen, Myllyjen, Harkonjoen ja Juurikankanavan osavaluma-alueet. Kyseiset valuma-alueet ovat kuormittavia kiintoaineen, kemiallisen hapenkulutuksen sekä ravinteiden osalta.

Kuva 1. Osavaluma-alueiden kuormittavuutta ilmentävät kartat

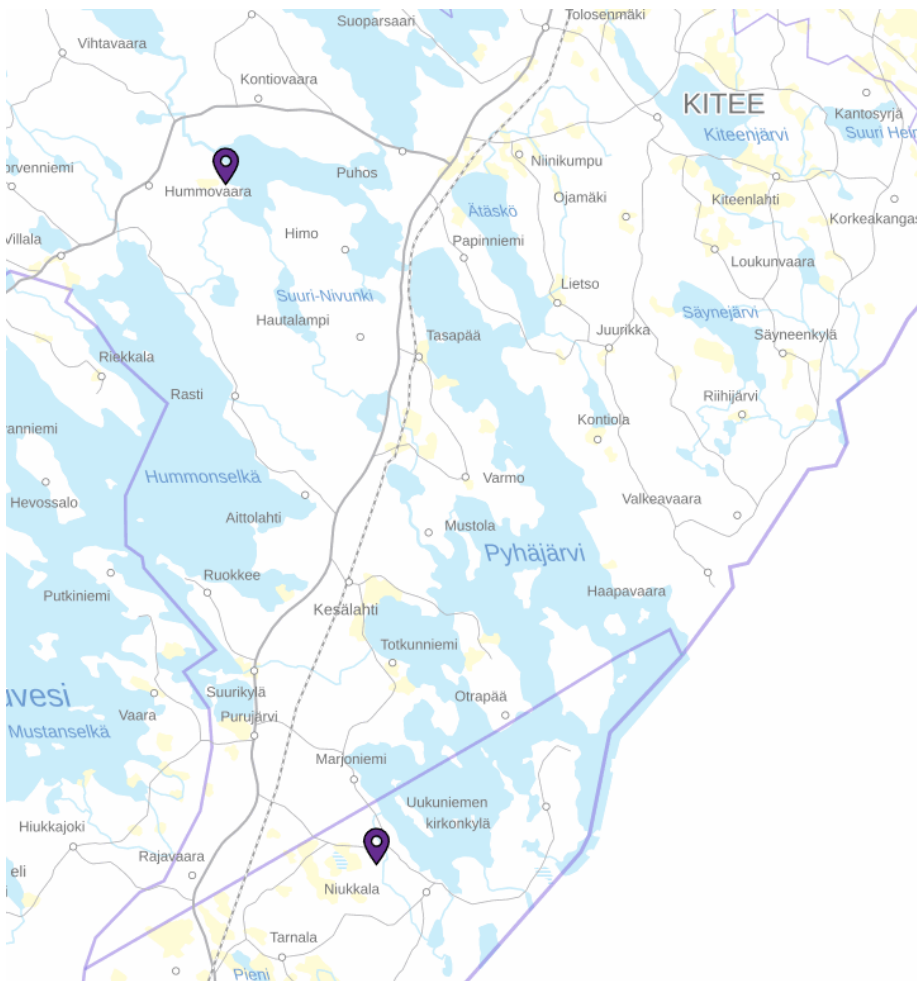

3. VESIENSUOJELURAKENTEIDEN EDISTÄMINEN

Hankkeessa on kartoitettu valuma-alueita karttatarkasteluihin, ennakkotietoihin ja vesiensuojelutapahtumissa saatuihin palautteisiin pohjautuen. Kartoituksiin pohjautuen maanomistajille on ehdotettu vesiensuojelutoimenpiteiden suunnittelua niille otollisilla kohteilla.

Hankkeessa on tavoitettu maanomistajia kolmelta ennallistamisen osalta mielekkään suoalueen osalta. Yksi kohteista on Parikkalan Rokolaminsuo, jolla vesiensuojeluratkaisujen suunnittelua tehdään MHY Pohjois-Karjalan toimesta. Kiteen Aukiasuolla vesiensuojelun suunnittelu on käynnistymässä Metsähallituksen toimesta. Ennallistamissuunnittelusta on käyty esikartoitusta ja neuvotteluja Kiteellä sijaitsevan Lietsonsuo osalta Kiteen kaupungin kanssa.

Alustavia vesiensuojelurakenteiden suunnitelmia on käynnistetty kahden kosteikon osalta Harkonjoen valuma-alueelle sekä Hummonselkään laskevan Taskisenlahden alueille (kuva 2). Kosteikkosuunnitteluun on pyydetty tarjouksia vähintään kolmelta suunnittelijalta kohteittain. Suunnittelijaksi Harkonjoen valuma-alueen kohteelle on valittu Janne Raassina ja Taskisenlahden kohteelle Kymppimetsä Oy Janne Turunen. Vesiensuojelurakenteiden suunnittelu on käynnistetty maanomistajien myönteisen suhtautumisen pohjalta. Alustavat suunnitelmat valmistuvat kesäkuulle 2026.

Kuva 2. Kosteikkojen suunnittelukohteet kartalla.

4. VESIENSUOJELURAKENTEIDEN KUNNOSTAMINEN

Syksyllä toteutettiin vesiensuojelurakenteiden korjaustoimenpiteitä Juurikankanavan kosteikolla. Kyseisen kohteen tiedettiin olevan kunnostustarpeessa ennen hankkeen aloittamista, sillä alue on umpeenkasvanut. Kohteen kunnostaminen aloitettiin tilanteen kartoittamisella paikan päällä maanomistajien kanssa. Kohteella todettiin olevan tarvetta raivauksille ja avovesialueiden avaamiselle kaivuutyönä. Kunnostustöiden ohjauksesta vastasi Janne Raassina Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen tilaamana. Kunnostustöiden toteuttaminen käynnistettiin Pyhäjärvi-hankkeen puitteissa lokakuussa 2025. Kunnostustöihin valittiin tarjoutusten pohjalta yksityinen elinkeinoharjoittaja Henkan Helppi Oy ja raivaustöiden toteuttajaksi Vesa Partinen.

Kuva 3. Juurikankanavan kosteikon kunnostustyöt käynnissä syksyllä 2025 ©Vesa Partinen

5. VIESTINTÄ

Karjalan Pyhäjärvi-hankkeelle on perustettu ohjausryhmä ohjaamaan hankkeen läpivientiä. Ohjausryhmässä on mukana edustajat Kaakkois-Suomen ja Pohjois-Karjalan ely-keskuksista, Karjalan Pyhäjärvi ry:stä, Imatran seudun ympäristötoimelta, Parikkalan kunnasta, Kiteen

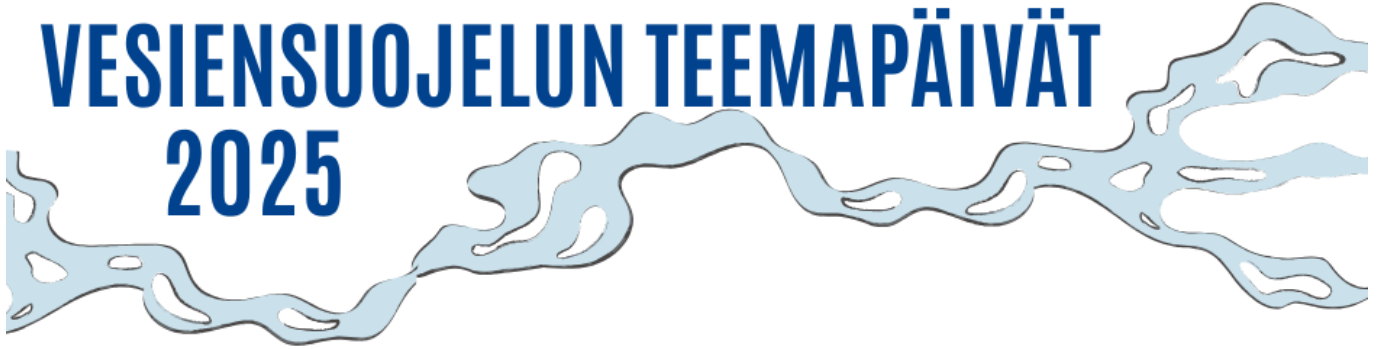
kaupungilta, Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjalasta, Pro Pyhäjärvi Suolahdesta, Karjalan Pyhäjärven kalatalousalueelta ja Uukuniemen osakaskunnasta. Hankkeelle on perustettu hankesivut Saimaan vesiensuojeluyhdistyksen nettisivuille sekä maaseutu.fi-sivustolle.

Hankkeessa on järjestetty kuluneen vuoden aikana 3 vesiensuojelun iltatilaisuutta 17.5. Kesälahdella, 30.5. Uukuniemellä Parikkalassa ja 3.7. Kiteellä (kuva 4). Tapahtumia on järjestetty yhteistyössä Karjalan Pyhäjärvi ry:n kanssa. Tapahtumissa on jaettu tietoa käynnistyneestä hankkeesta, ojanäytteenoton tuloksista sekä tarjottu paikallisille mahdollisuus tuoda ilmi huolestuttavia havaintoja Pyhäjärveltä ja sen valuma-alueilta.

Viestintäkanava	Aihe
Puruvesi-lehti 8.2.2025	Pyhäjärven suojeluun paukkuja – 130 000 euroa kuormituskartoitukseen ja uusien vesiensuojelurakenteiden suunnitteluun
SVSY Facebook 6.5.2025	Vesiensuojelun teemailta-info
Puruvesi-lehti 15.5.2025	Vesiensuojelun teemailta -markkinointimainos
YLE netti-, radio, televisio 8.6.2025	Rajut kuvat näyttävät, kuinka humus värjää kirkasta Karjalan Pyhäjärveä punaiseksi
Koti-Karjala-lehti 25.6.2025	Vesiensuojelun teemailta -markkinointimainos
Karjalan Pyhäjärvi ry:n Facebook 3.7.2025	Vesiensuojelun teemailta-info
Koti-Karjala 10.7.2025	"Toimet Karjalan Pyhäjärven vesiensuojelussa tarpeen"
Järvi-Suomen vesistöt – rahoitusmahdollisuudet ja hanke-esimerkkejä webinaari 8.10.2025	Pyhäjärvi-hankkeen esittely
Parikkalan-Rautjärven Sanomat 23.10.2025	Kummunkorven koululla karpaloita sekä tiukkaa asiaa vesiensuojelusta

KARJALAN PYHÄJÄRVEN VESIENSUOJELUN TEEMAPÄIVÄT 2025

17.5. klo 14:00 Kesälahti Sovintola Pyhäjärventie 8
30.5. klo 18:00 Uukuniemi Pitäjätupa Uukuniemen kirkko
Uukuniementie 1016, Parikkala
3.7. klo 18:00 Kitee Neulaniemi, Neulaniementie 8, Juurikka

Ajankohtaista tietoa käynnissä olevista
vesiensuojeluhankkeista. Kahvitarjoilu ja vapaa pääsy.
Järjestäjänä Saimaan vesiensuojeluyhdistys ja Karjalan
Pyhäjärvi ry

Tervetuloa!

Kuva 4. Pyhäjärvi-hankkeen vesiensuojelun teemapäivät 2025

Illan esityksistä vastanneet Panu Kokkonen ja Maarit Moisio. Annika Kiiski esiintyi etäyhteydellä.

Mirja Hurskainen

[Uutiset](#) 10.7.2025 11.03

Toimet Karjalan Pyhäjärven vesiensuojelussa tarpeen

Luonnonsuojelu

Rajut kuvat näyttävät, kuinka humus värjää kirkasta Karjalan Pyhäjärveä punaiseksi

Itärajalta sijaitseva Karjalan Pyhäjärvi on tunnettu kirkkaasta vedestä. Paikalliset ja asiantuntijat ovat huolissaan järveen kulkeutuvasta humuksesta, joka samentaa järveä.

Pyhäjärven vesi on paikoin selvästi punaista. Video: Ari Haimakainen / Yle

ALBERTO POLITI

8.6. 11:54

Kuuntele juttu 3:52

Kuva 5. Esimerkkejä hankkeeseen liittyvistä uutisista vuonna 2025.

SAIMAAN VESIENSUOJELUYHDISTYS RY

Hietakallionkatu 2, 53850 LAPPEENRANTA

